

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA DO WYDANIA POLSKIEGO	7
1. DEMOKRACJA NARODZIŁA SIĘ W ATENACH	11
1.1. NARODZINY DEMOKRACJI	13
1.1.1. Demokracja narodziła się w Atenach w VI wieku przed Chrystusem .	13
1.1.2. Reformy Solona i Klejstenesa jako podłoże dla instytucji demokratycznych	15
1.2. OBYWATEL ATENSKI	20
1.2.1. Kto był obywatelem ateńskim? Kim byli pozbawieni obywatelstwa? .	20
1.2.2. Obowiązki i prawa obywatela ateńskiego	21
1.3. JAK FUNKCJONOWAŁA DEMOKRACJA ATENSKA?	24
1.3.1. Czy demokracja ateńska była demokracją bezpośrednią?	24
1.3.2. Miejsce ostracyzmu i wyboru losowego w demokracji ateńskiej	26
1.3.3. Podział władzy a debata polityczna w Atenach	29
1.3.4. Suwerenność ludu czy suwerenność prawa?	31
1.4. CZY GRECY ROZWAŻALI DEMOKRACJĘ?	33
1.4.1. Dwa fundamentalne teksty	33
1.4.2. Zanik demokracji	35
1.5. EDUKACJA OBYWATELA ATENSKIEGO	36
1.5.1. Na czym polegała edukacja obywatelska?	36
1.5.2. Kim był Sokrates?	40
1.5.3. Rola teatru w wykształceniu obywatela	42
1.5.4. Demokracja ateńska a republika rzymska	42
1.6. DLACZEGO POWINNIŚMY INTERESOWAĆ SIĘ DEMOKRACJĄ ATENSKĄ?	43
1.6.1. Demokracja lokalna oparta na uczestnictwie	43
1.6.2. Współczesny system wartości a kultura antyczna	44
2. MITOLOGIA A POJĘCIE OBYWATELSKOŚCI	49
2.1. MITOLOGIA, KTÓRA TWORZY WIĘZI SPOŁECZNE	51
2.1.1. Co to jest mit?	51

2.1.2. Mit o narodzinach Aten kształtował tożsamość Ateńczyków	52
2.1.3. Mitologia jako kulturowa wspólnota wszystkich Greków	52
2.2. MITOLOGIA, KTÓRA POZOSTAWIAŁA MIEJSCE ZMYŚLOWI KRYTYCZNEMU	53
2.2.1. Religia bez dogmatów...	53
2.2.2. ... która nie powstrzymywała refleksji intelektualnej	55
2.3. MORALNOŚĆ OPARTA NA HONORZE I NA HAŃBIE	56
2.3.1. Mitologia w centrum edukacji obywatela	56
2.3.2. Poprzez mitologię edukacja przekazywała pewien sposób bycia	57
2.3.3. W demokratycznym mieście arystokratyczna moralność dla wszystkich obywateli	58
2.4. OD RÓWNOŚCI HOMERYCKIEJ PO PRAWO DO GŁOSU DLA WSZYSTKICH OBYWATELI	61
2.5. KWESTIE PORZĄDKU I WŁADZY W CENTRUM MITOLOGII	63
2.6. MITY O NARODZINACH CZŁOWIEKA	66
2.6.1. Co to był „wiek złoty”?	66
2.6.2. Mit o Prometeuszu i jego różne wersje	67
2.6.3. Jak zrozumieć sens mitu?	71
2.7. TEATR, MITOLOGIA A OBYWATELSKOŚĆ	74
3. OBYWATEL RZYMU	79
3.1. BYĆ OBYWATELEM RZYMSKIM	81
3.1.1. Towarzystwo	81
3.1.2. Obowiązki i prawa obywatela rzymskiego	82
3.1.3. Fenomen miejski	85
3.1.4. Wolność	85
3.2. DYNAMIKA	87
3.2.1. Przywileje	87
3.2.2. Otwartość geograficzna	90
3.2.3. Otwartość demograficzna	92
3.2.4. Otwartość polityczna	94
3.2.5. Otwartość kulturowa	98
3.3. KILKA REFLEKSJI	101
3.3.1. Solidarność ciągle poszerzana	101
3.3.2. Debata demokratyczna	104
Słowniczek	105
Chronologia wydarzeń	127
Bibliografia	131
Indeks	133